

Recordant... Sam Shepard

Dimarts 5 de juny / 20 hores
Centre Cultural de Granollers

2018

Days of Heaven

(Días del cielo)
de Terrence Malick
Versió original en anglès subtitulada

Fitxa tècnica:

Guió i direcció: Terrence Malick / Fotografia: Néstor Almendros / Música: Ennio Morricone / País: EUA / Any: 1978
Durada: 94 minuts

Fitxa artística:

Richard Gere, Brooke Adams, Sam Shepard, Linda Manz, Robert J. Wilke, Jackie Shultis, Stuart Margolin, Timothy Scott, Gene Bell, Doug Kershaw, Richard Libertini

SINOPSI. En Bill i l'Abby, una parella jove, decideixen abandonar la pobresa i la vida tan dura que porten al Chicago del 1916. Amb la Linda, la germana d'en Bill, viatgen cap a les grans zones de cultiu de cereals de Texas, on troben feina com a jornalers en una granja. El patró, jove i ben plantat, creu que tots tres són germans i els demana que es quedin quan finalitza la collita perquè s'ha enamorat de l'Abby.

EL DIRECTOR. Lean Terrence Malick (Waco, Texas, o a Ottawa, Illinois, 1943). Fill d'immigrants assiris de religió cristiana. Va estudiar a les universitats de Harvard i Oxford. Més endavant ensenya filosofia al Massachusetts Institute of Technology i tradueix de l'alemany *El principi de raó*, de Heidegger. En paral·lel, s'inscriu a un curs de cinema i surt titulat pel Center for Advanced Studies de l'American Film Institute l'any 1969. L'obra cinematogràfica de Malick, malgrat ser breu, és en general lloada per la crítica degut a la seva consistència i les seves pel·lícules són considerades obres mestres. El seu primer llargmetratge fou *Badlands* (*Malas terres*, 1973), segueix *Days of Heaven* (*Dias de cielo*, 1978), premiada al Festival de Canes. El 1998, Malick torna amb un film de guerra, *The Thin Red Line*. El 2010, la projecció molt esperada del nou film de Malick, *The Tree of Life*, no té lloc al Festival de Canes 2010. El llargmetratge no es presenta per retards de muntatge. Però és, tanmateix, seleccionat l'any següent al Festival de Canes 2011 i assoleix la Palma d'Or. L'any 2012, signa en principi un nou viratge intimista amb *To the Wonder*. El 2015, Malick torna a la competició de la Berlinale 2015, amb *Knight of Cups*. I un any després, *Voyage of Time*, un documental en IMAX, narrat per Brad Pitt i Cate Blanchett, sobre el naixement i la mort de l'univers. El 2017 veu l'estrena de *Song to Song*.

BIOGRAFIA

Sam Shepard (Fort Sheridan, Illinois, 1943 - Midway, Kentucky, 2017). Va ser un dels millors dramaturgs de la seva generació i va aconseguir, el 1979, el Premi Pulitzer de drama amb la peça *Buried Child*. També va ser nominat el 1983 a l'Oscar com a mi-

llor actor de repartiment pel paper del pilot Chuck Yeager a la pel·lícula *Escollits per a la glòria*. El taciturn Shepard va créixer en un ranxo de Califòrnia. Va ser un home de poques paraules que, no obstant això, va produir 44 obres de teatre i nombrosos llibres, memòries i contes. A més del Pulitzer —altres dues obres seves van ser nominades a aquest premi—, va rebre la Medalla d'Or de l'Acadèmia de les Arts i les Lletres el 1992 i dos anys després va ingressar al Hall of Fame del teatre. L'escriptor es va caracteritzar, en les seves obres, per narrar les explosives relacions de la família i la masculinitat a l'oest americà. El seu accent occidental i la seva lacònica presència el van convertir en una estrella de cinema reticent. S'inicia en el món del setè art com a guionista el 1960, amb *Me and my brother* i va ser coguionista de la pel·lícula de Michelangelo Antonioni, *Zabriskie Point*, rodada el 1970. Es va posar per primera vegada davant de la càmera el 1978, a les ordres de Bob Dylan, en la pel·lícula surrealista *Renaldo and Clara* i va participar en més de 40 pel·lícules, entre les que destaquen, a més de *Days of Heaven* (1978), *Triats per a la glòria*, *Magnòlies d'acer* (1989), *L'informe Pelicà* (1993), *Black Hawk derrocat* (2001) o *Blackthorn* (2011), dirigida per l'espanyol Mateo Gil. La seva última aparició a la pantalla va ser l'any passat a *Bloodline*, de la plataforma digital de cinemes i sèries Netflix. *La Vanguardia / Cultura*

CRÍTICA

Quan vaig arribar a Canadà, on es rodava *Days of Heaven*, vaig comprovar que Malick sabia molt de fotografia, fet poc freqüent entre els directors de cinema. El seu sentit visual és excepcional, la seva cultura pictòrica també. La comunicació entre un realitzador i un director de fotografia acostuma a ser ambigua i confusa, perquè la majoria dels realitzadors desconeixen els aspectes tècnics. Amb Terry, en canvi, el diàleg resultava fàcil. Anava sempre directament al fons de cada problema. I no només em va permetre fer allò que sempre havia volgut fer —no utilitzar gairebé cap llum d'estudi en una pel·lícula d'època—, sinó que em va empènyer en aquesta direcció. Per això va resultar molt excitant treballar amb un director com ell. *Days of Heaven* no va ser preparada amb rigidesa. Moltes idees interessants es van desenvolupar sobre la marxa. Això deixava marge per a la improvisació i podíem treure profit de les circumstàncies. El nostre treball va consistir bàsicament a simplificar la fotografia, a depurar-la de tots aquells efectes artificiosos del passat recent. El nostre model era la fotografia del cinema mut (Griffith, Chaplin, etc.), que recorria a la llum natural freqüentment. En els interiors de dia empram llum de finestra, com a Vermeer; en els interiors de nit, molt poca il·luminació, una sola llum per regla general. *Days of Heaven* ve a ser, doncs, un homenatge als creadors d'imatges del cinema mut, als qui admiro per la seva simplicitat, per la seva falta de refinament. El cinema es va fer molt sofisticat a partir dels anys trenta i durant les dècades que van seguir. Com en gairebé totes les meves pel·lícules, les influències es perceben clarament; en aquest cas, la de la pintura americana: Wyeth, Hopper. Però sobretot, tal com indiquen els títols de crèdit, ens van inspirar els grans fotògrafs-cronistes de l'època, dels qui posseïa Malick nombrosos llibres. Les nostres imatges, gràcies al muntatge de Bill Weber, van adquirir després una cadència gairebé musical, com una simfonia, amb andante, maestoso, amb staccatos, tremolos, etcètera.

La llum a França és molt suau i matisada, perquè gairebé sempre un matalàs de núvols ho cobreix tot; per aquest motiu, el treball en exteriors fa que sigui fàcil, els plans s'harmonitzen entre si en el muntatge sense dificultat. A Amèrica, en canvi, l'aire és més transparent i la llum resulta més violenta. Quan un personatge es troba a contrallum del sol, apareix totalment a les fosques; llavors, el que s'acostuma a fer és compensar i omplir aquesta àrea en l'ombra amb llum d'arc. Malick i jo vam pensar que seria millor no compensar gens i exposar més aviat per l'ombra, amb la qual cosa el cel sortiria sobreexposat, "cremat", i perdria la seva coloració blava. Malick, igual que Truffaut, segueix la tendència actual —duta en aquest cas al paroxisme— d'eliminar colors. El cel blau li molesta, fet comprensible quan dona als paisatges filmats de dia un toc de targeta postal, de vulgar publicitat turística. L'equip de decoració, atrezzo i vestuari es va coordinar per seleccionar colors composts, poc brillants. Patricia Norris va aconseguir teles i vestits vells per evitar aquest aspecte sintètic que caracteritza la roba confeccionada per les sastreries dels estudis. Fisk va construir una mansió autèntica, per fora i per dins: no es va limitar a aixecar una façana, com s'acostuma a fer. El color dels interiors era també el de l'època: marró, caoba, fusta fosca. Les teles blanques de les cortines i els llençols van ser passades per te, per donar-los la tonalitat de cotó cru, sense la brillantor excessiva dels blancs moderns. I és que no es pot fer una bona fotografia, una fotografia amb estil, si l'escenògraf, el dissenyador del vestuari i l'encarregat de l'atrezzo no col·laboren, si es posen coses sense solta ni volta davant de la càmera. Molts en el nostre ofici creuen que el director de fotografia ha de preocupar-se únicament de la càmera i de la tècnica. Jo penso al contrari, que ha de treballar en perfecte acord amb els responsables de decorats, vestuari i atrezzo. *Néstor Almendros. Días de una cámara. Barcelona: Seix Barral, 1990.*

PROPERES SESSIONS

8 i 10 de juny: C'est la vie (2017), d'Olivier Nakache i Eric Toledano
15 i 17 de juny: Miss Sloane (El caso Sloane, 2017), de John Madden

Recordant... Anne Wiazemsky: 12 de juny / 20 h: Au hasard Balthazar (Al azar de Baltasar), de Robert Bresson

Associació Cultural Granollers

Roger de Flor, 33, 2n, 2a
08401 Granollers
T 93 861 55 98
secretaria@acgranollers.cat

www.acgranollers.cat
@ACGranollers
AC Granollers
@acgranollers

AMB EL PATROCINI DE

EN CONVENI AMB

Ajuntament de Granollers

Centre Cultural
de Granollers